

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-4428/2

Podgorica, 14.06.2023.godine

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA
-n/r ministru, gospodinu mr Ervinu Ibrahimoviću -

Poštovani gospodine Ibrahimoviću,

Povodom *Predloga nacionalnog programa za olakšice u pomorskom saobraćaju*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga nacionalnog programa* i pripremljeni *Izvještaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni *Predlog nacionalnog programa* i *Izvještaj o analizi uticaja propisa* navodi se, da za implementaciju navedenog *Predloga* nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta države.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog nacionalnog programa za olakšice u pomorskom saobraćaju*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo kapitalnih investicija
NAZIV PROPISA	Nacionalni program za olakšice u pomorskom saobraćaju
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Nacionalni program za olakšice u pomorskom saobraćaju predstavlja osnovni dokument za oblast olakšica u pomorskom saobraćaju i sadrži skup mjera i postupaka koje preduzima svaki organ koji učestvuje u lancu olakšica u pomorskom saobraćaju. Takođe, navedeni dokument je jedan od dokaza za ispunjavanje radnih zadataka Nacionalnog odbora, a pored toga i obavezan dokument koji se razmatra prilikom međunarodnih posjeta pomorskih vlasti u oblasti pomorskog saobraćaja.</p> <p>Osnovni uzrok problema su upravo nedovoljno definisane aktivnosti, koje bi objedinjene u jednom dokumentu sadržale mjere i postupke koje preduzimaju organi u cilju pojednostavljenja procedura u pomorskom saobraćaju.</p> <p>Aktivnosti definisane kroz Nacionalni program za olakšice će olakšati pomorski saobraćaj putem pojednostavljenja i smanjenja formalnosti prilikom dolaska, boravka i odlaska brodova u okvirima međunarodnih putovanja. Takođe, plan je da se uvede elektronsko izvještavanje, čineći izvještavanje u hard copy materijalima zastarjelim.</p> <p>Nisu prepoznati subjekti koji bi bili oštećeni donošenjem ovog Nacionalnog programa.</p> <p>Status quo nije preferirana opcija, obzirom da obaveza donošenja Nacionalnog programa za olakšice u pomorskom saobraćaju na međunarodnom nivou je propisana Konvencijom o olakšicama u međunarodnom pomorskom saobraćaju iz 1965. (Konvencija FAL), dok je u domaćem zakonodavnom okviru, obaveza donošenja Programa za olakšice propisana članom 45a Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20). Nacionalni odbor za olakšice u pomorskom saobraćaju formiran u početkom tekuće godine, te su članovi prethodni period iskoristili kako bi analizirali tekuće probleme i identifikovali kritične tačke na kojima treba raditi kako bi se umanjili problemi prilikom uplovljavanja plovniha objekata u vode Crne Gore. S tim u vezi pripremljen je Nacionalni program koji sadrži standarde i preporučenu praksu jasno definisanih obaveza svih nadležnih organa učesnika u procesu olakšica u pomorskom saobraćaju.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<p>Cilj donošenja Programa za olakšice, prije svega je, sagledati način uspostavljanja jedinstvenog sistema radi pojednostavljenja formalnosti za plovne objekte, posadu, putnike, robu, teret i poštu koji uplovljavaju u unutrašnje morske vode i teritorijalno more Crne Gore i pri tome voditi računa da se ubrzaju procedure i u najvećoj mogućoj mjeri smanji broj dokumenata koristeći informacionu tehnologiju, a istovremeno da se postigne odgovarajuća usklađenost s međunarodnim i nacionalnim propisima.</p> <p>Glavni cilj Programa za olakšice je uspostavljanje pojednostavljene saradnje između ministarstava, organa uprave, broдача, lica koje ovlasti broдар ili zapovjednika broда, kako i ostalih učesnika u pomorskom saobraćaju, kako bi se:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obezbijedilo sprovođenje svih važećih propisa koji se odnose pomorski saobraćaj; b) poboljšali procesi i postupci; i 	

c) proaktivno podržao razvoj novih strategija koje se odnose na povećanje sigurnosti plovidbe i zaštitu morske okoline.

S tim u vezi ovaj Program za olakšice sadrži skup mjera, aktivnosti i tehnoloških postupaka koji su sada primjenjivi i koji se sada sprovode sa predlogom mjera i aktivnosti koji za cilj imaju pojednostavljenje procedura prilikom obavljanja međunarodnog pomorskog saobraćaj i brži protok putnika, prtljaga, pošte i robe.

Donošenje Nacionalnog programa za olakšice u pomorskom saobraćaju na međunarodnom nivou je usklađeno sa Konvencijom o olakšicama u međunarodnom pomorskom saobraćaju iz 1965. (Konvencija FAL), dok je u domaćem zakonodavnom okviru, obaveza donošenja Programa za olakšice propisana članom 45a Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20). Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore je, u mišljenju br. 10-345/23-2575/2 od 5. juna 2023. godine, konstatovao da predmetni Nacionalni program ne potpada pod definiciju strateškog dokumenta, shodno Uredbi o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasniti preferiranu opciju?**

Status quo i neregulatorna opcija ne mogu biti preferirane opcije prvenstveno što donošenje ovog Nacionalnog programa predstavlja ispunjavanje zakonske obaveze, koja je propisana članom 45a Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17 i 77/20), kao i Konvencijom o olakšicama u međunarodnom pomorskom saobraćaju iz 1965. (Konvencija FAL). U slučaju nedonošenja Nacionalnog programa neće biti ispunjene zakonske obaveze, propisane gore pomenutim propisom.

Procedura najave i obavljanja formalnosti za brodove koji uplovljavaju u crnogorske luke ili isplivljavaju iz njih predstavljaju opterećenje za brodare i brodske agente i zahtijevaju dosta vremena.

Brodar, ili brodski agent, za svaku najavu prema luci ili pomorskoj administraciji mora dostaviti informacije u papirnoj formi, putem faksa ili imejla, i to različitu dokumentaciju za svaku instituciju. Dokumentacija koju je potrebno dostaviti prije dolaska u luku, uglavnom se šalje elektronskim putem, putem imejla, dok se predaje u papirnom obliku po dolasku broda.

Takođe, kapetan broda koji prevozi opasan teret na brodu i koji prelazi ADRIREP zonu odgovornosti u nadležnosti Crne Gore na Jadranskom moru, dužan je poslati informacije o opasnom teretu prema MRCC Bar putem VHF-a. Ovo predstavlja dodatni administrativni napor za posadu brodova koji plove Jadranom i prevoze opasan teret, jer imaju obavezu više puta tokom plovidbe da javljaju skoro iste informacije putem VHF-a. Postoji namjera da se ADRIREP modernizuje i da se javljanje automatizuje preko projekta EUREKA i na taj način smanji opterećenje posade.

Crna Gora je u 2015. godini uspostavila VTMIS sistem u VTS službi. Svaki brod koji uplovljava u VTS zonu ili isplivljava iz VTS zone dužan je da se javi VTS Centru putem VHF-a, na kanalu koji je određen za tu namjenu. Jedinstvena procedura za formalnosti u pomorskom saobraćaju treba da obezbijedi opštu upotrebu elektronskog prenosa podataka za sve službene postupke prijave u pomorskom saobraćaju u vodama Crne Gore. Potrebno je da se pojednostavi i ubrza prenos podataka, odnosno da dostavljanje informacija na obrascima FAL u papirnom obliku bude izuzetak. Razmjena informacija između nadležnih organa mora se obavljati u elektronskom obliku sa ciljem da se obezbijedi nesmetano funkcionisanje pomorskog saobraćaja bez prepreka preko jedinstvenog elektronskog prozora.

Jedinstvena procedura je skup informacijskih platformi, odnosno rješenja na kojem se sve informacije prijavljuju samo jednom i kojim se osigurava usklađeno prikupljanje, pružanje i razmjena informacija među korisnicima u službenom postupku prijave brodova u različitim područjima, poput lučkog, carinskog, sigurnosnog, zdravstvenog, granične kontrole i obrambenog, i koje se stavljaju na raspolaganje organima državne uprave.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje Nacionalnog programa će pozitivno uticati više subjekata, kao što su pomorski agenti i brodari, kao i drugi učesnici u lancu pomorskog saobraćaja, jer će realizacijom aktivnosti iz Programa, istima biti znatno olakšane formalne procedure i formalnosti prilikom dolaska, boravka i odlaska brodova u okvirima međunarodnih putovanja.

Donošenje Nacionalnog programa neće izazvati, već naprotiv, smanjiće troškove malim i srednjim preduzećima. Nije relevantno.

Budući NMSW – nacionalni pomorski nadzor u Crnoj Gori trebalo bi da olakša pomorski saobraćaj putem pojednostavljivanja i smanjenja formalnosti prilikom dolaska, boravka i odlaska brodova u okvirima međunarodnih putovanja. Takođe, trebalo bi da se uvede elektronsko izvještavanje, čineći papirno izvještavanje zastarjelim. NMSW bi trebalo da postane temelj budućih e-pomorskih usluga.

Naprijed navedenim se svakako podržava stvaranje novih privrednih subjekata i smanjuje administrativno opterećenje na privredne subjekte.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Nisu potrebna finansijska sredstva za implementaciju Programa.

Implementacijom predloženog Programa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nakon usvajanja predloženog Programa neće proisteci bilo kakve finansijske obaveze.

Usvajanjem Programa nije predviđeno donošenjem podzakonskih akata.

Implementacijom Programa neće se ostvariti prihod u budžet Crne Gore.

Prilikom izrade Nacrta Nacionalni program za olakšice u pomorskom saobraćaju bili su uključeni svi članovi koji su imenovani u Odboru za olakšice.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Eksterna ekspertiza nije korišćena i isti je pripremljen od strane članova Nacionalnog odbora za olakšice u pomorskom saobraćaju, u čijem sastavu su predstavnici ministarstva nadležnog za poslove pomorstva, organa uprave nadležnog za sigurnost pomorske plovidbe, organa uprave nadležnog za policijske poslove, organa uprave nadležnog za poslove carina i organa uprave nadležnog za poslove bezbjednosti hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Konsultacije nisu vršene.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje prepreke za implementaciju programa.

U zavisnosti od aktivnosti iz Nacionalnog programa, biće preduzete mjere koje zahtijevaju multiresorski i multisektorski pristup, što od strane Ministarstva kapitalnih investicija, Uprave policije, Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Uprave prihoda i carina i drugih državnih organa.

Glavni indikator prema kome će se mjeriti ispunjenje ciljeva je olakšano obavljanje međunarodnog pomorskog prevoza i ubranog protoka putnika, prtljaga, pošte i robe. U zavisnosti od prirode aktivnosti definisane programom, indikatori su definisani kroz rokove za realizaciju (donošenje zakonskih ili podzakonskih akata i slično) ili su brojčano izraženi (broj obuka za službenike) i isti su u mjeri mogućeg jasno mjerljivi i prepoznate su institucije zadužene za realizaciju aktivnosti.

Monitoring i druge poslove za potrebe Odbora za olakšice obavlja Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva.

Datum i mjesto

Ministar

Podgorica, 13. jun 2023. godine

Ervin Ibrahimović

